

Húsvét idején

Az év körforgását tekintve nem is olyan rég beszéltünk a Vízkeresztről, pontosabban az Epifániáról¹, az Úr megjelenéséhez kapcsolódó eseményekről. Ekkor a Szent Szellem és egy emberi lény kapcsolódott össze, összekapcsolódásukban egy olyan új lényt alkotva-teremtve, akiről hagyományos módon egyáltalán nem tudunk fogalmat alkotni: egyidejűleg teljesen földi- és egyidejűleg teljesen szellemi lényről kellene képzetet alkotnunk. Keresztelő János és a további beavatottak – az igaz tanítványok – Isten Fiát ismerték fel benne. Mivel egy olyan lényről van szó, aki földiként a testében, égi lényként azonban (Máté szavait idézve:) a mennyeknek országában tartózkodik, föl kell tenni a kérdést, hogy hogyan tudták felismerni? Honnan szerezték az ismeretet, aminek birtokában biztosan tudták: Ő az. Honnan tudtak arról, akit még sohasem láttak: Őt várták. Keresztelő János, bizonyosan kiválasztott volt, hiszen az Isten küldte (János 1,6)², magától az Úrtól kapta azt a képességet, hogy felismerhesse Őt. A tanítványok esetében erre a kérdésre a húsvéti történések adják meg majd a választ.

A Lukács- és a János evangéliumok (valamint Pál apostol a Zsidóknak írt levele) egy különleges jelzőt is hozzáilleszt az Isten Fia névhez. Monogenész (μονογενής), azaz: egyszülött. „Ez a szó azt jelenti: a Fiúnak nincs két szülője. Az Egytől született; nem keveredik belé semmi más, mert minden más általa lett: minden más (minden más fogalom) „kétszülött”.³

A testtel való összekapcsolódás eseménye azt jelenti, hogy Isten egyszülött fia felvállalja és elszenvedi az emberi sorsot, az emberi világot. Földi életet él, és a mondat minden értelmében az emberek kezére adja magát. Az emberi sors és az emberi közösség ilyesfajta felvállalása vezet a kereszthalálhoz, a Nagypéntek eseményeihez.

A halhatatlan és a mulandó, a szellem és a test ismét elválnak egymástól. De ez nem azt jelenti, hogy az emberiség egy korábbi, valamilyen Vízkereszt előtti helyzetbe kerül vissza. Mert „...én ti veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.” (Máté 28,20)

A „telveletek” való együttlét aktuális módja az egység, az egyben-levés. Mivel az érzékszervi világ dualitásból áll, az együttlét nem valósítható meg benne. „...mindnyájan egyek legyenek; a mint te én bennem, Atyám, és én te benned, hogy ők is egyek legyenek mi bennünk” (János 17,21). Akik a feltámadás tanúivá válnak, nem az észleleti-duális világban válnak tanúivá.

János evangélista a sírnál megismeri és meglátja a Feltámadást. De nem az észleleti világban: ameddig a lepedőket látja a sírban, nem lép be oda. „És lehajolván, látá, hogy ott vannak a lepedők; mindazáltal nem megy vala be” (János 20,5). Amikor azonban belép (a igekötőn, a befelé lépésen van a hangsúly) „lát és hisz vala” (János 20,8). Értelemszerűen a látás nem a külső látást jelenti.

1 Epiphania Domini: Urunk megjelenése

2 Vala egy Istentől küldött ember, kinek neve János. (Károli Gáspár fordítása)

3 Georg Kühlewind *A Logosz felismerése, 4. Martűria* című fejezet.

Mária Magdolna sem az észleleti világban találkozik a Feltámadottal a sírnál. Azt hiszi, hogy a kertészt látja. Míg meg nem fordul, míg nem *befelé* hanem *kifelé* figyel, nem ismeri fel. „Monda néki Jézus: Mária! Az megfordulván, monda néki: Rabbóni! a mi azt teszi: Mester!” (János 20,16)

Így annak, aki találkozni akar vele, fel akarja ismerni Őt, annak nem az észleleti világban kell keresnie, hanem önmagában, befelé fordulva, a páli tapasztalással szólva: „Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus.” (Galátziabéliekhez írt levél 2,20)

Jánosról és a többiek előélték a mai ember számára is azt, hogy hogyan lehet a magasabb, a szellemi világgal összekapcsolódni, eggyé válni. Monogenészt kell teremteni magában minden egyes emberlénynek. A Biblia a Megváltót, a monogenészt kétféleképpen nevezi. Az első tanítványok Isten Fiának nevezik, így ismerik fel, később azonban ezt a lényt, a monogenészt, Ember Fiának is nevezik. Ugyanarról a lényről van szó, aki monogenészként az Ember Fiává válik, az emberben születik meg. Ez az igazi Feltámadás, a Szent Szellem megelevenedése az egyes emberben.

Egyúttal ez a válasz arra a kérdésre is, hogy honnan ismerik fel a tanítványok Őt. „Az Isten országa nem szemmel láthatólag jó el. Sem azt nem mondják: Ímé itt, vagy: Ímé amott van; mert ímé az Isten országa ti bennetek van.” (Lukács 17,20–21)

Ezek az események vezetnek majd tovább a Szent Szellem kiáradása, a Pünkösöd felé, amikor olyan új közösség alakul az emberek között, amely egyszerre jön létre a földön és az égben.

Megjegyzések és konzekvenciák

Krisztus feltámad – helytelen gondolat, mert dualitás (én és Ő). Nem Krisztus támad fel, hanem „Krisztus én bennem”. Akiről itt beszélünk, az az a lény, aki bennem földi és mennybéli (szellemi) életet él egyidejűleg.

Pedagógia: Újra és újra végig kellene gondolnunk, hogy mit ábrázolunk, mit szimbolizálunk a gyerekeknek. Minden ábrázolás és minden szimbolizálás veszélye az, hogy a dualitás világába zárja a szellemi tartalmakat.

Székelly István, 2024.